

**Algemeen Reglement van de Certificering voor
instructeursopleidingen in het toepassingsgebied van de
bedrijfsnoodorganisatie**

Nederlands Instituut BedrijfsnoodOrganisatie

Versie 2: Maart 2015

Inhoudsopgave

1. Samenvatting.....	3
2. Definities.....	4
3. Inleiding.....	5
3.1. Algemeenheden van de certificering	5
3.2. Toepassingsgebied	5
3.3. Aanvraagprocedure.....	5
4. Certificeringsvereisten.....	6
4.1. Toepassingsgebied bedrijfsnoodorganisatie.....	6
4.2. Volledige informatievoorziening.....	6
4.3. Aanvullende informatievoorziening.....	6
5. Kwaliteitscriteria.....	7
5.1. Opleidingsinhoud	7
5.2. Competentieontwikkeling	8
5.3. Kwaliteitsborging.....	9
6. Analyse en beoordeling.....	10
5.1. Analyseprocedure.....	10
5.2. Beoordelingsprocedure	10
5.3. Rapportage	10
Bijlage 1: Analyseprotocol	11
Opleidingsinhoud	11
Competentieontwikkeling.....	12
Kwaliteitsborging.....	12
Bijlage 2: Beoordelingsformulier.....	13
Opleidingsinhoud	13
Competentieontwikkeling.....	13
Kwaliteitsborging.....	13

1. Samenvatting

Dit Algemeen Reglement beschrijft de certificeringsvoorwaarden waaraan een instructeursopleiding moet voldoen om een NIBNO certificaat voor een instructeursopleiding te ontvangen. Het NIBNO beoordeelt of een instructeursopleiding al dan niet aan deze certificeringsvoorwaarden voldoet. De certificeringsvoorwaarden bestaan uit de opvolging van de aanvraagprocedure, de certificeringsvereisten en de opgestelde kwaliteitscriteria.

De certificeringsvereisten zijn gebaseerd op NEN 8112:2014 Ontw. NEN 8112:2014 Ontw. is vertaald naar de toepassing door instructeursopleidingen en daarom hebben de certificeringsvereisten betrekking op drie onderdelen: de samenstelling van de opleidingsinhoud, de competentieontwikkeling en de wijze waarop de opleidingsinhoud en de verworven competenties gewaarborgd worden. Deze drie onderdelen vormen een cyclus die de kwaliteit van de aangeboden instructeursopleiding bepaalt.

Het certificeringssysteem verwerkt de informatie die de instructeursopleider zelf aandraagt. De beslissing tot certificering wordt genomen op basis van de bevindingen vastgesteld tijdens het documentenonderzoek. Om deze reden is de certificeringsprocedure zo transparant mogelijk gemaakt. Zowel de certificeringsvereisten als het analyseprotocol en het beoordelingsformulier zijn in dit document opgenomen.

Het toezicht op de certificering wordt gehouden door de Raad van Certificering, welke ook het Algemeen Reglement van de Certificering heeft opgesteld.

2. Definities

De specifieke termen die gebruikt worden in dit Algemeen Reglement worden in onderstaande tabel gedefinieerd.

Audit	Een onafhankelijk en systematisch onderzoek naar een specifiek proces binnen een organisatie. Onderzocht wordt of het specifieke proces verloopt volgens de vooraf opgestelde kwaliteitscriteria.
Analyse	Het categoriseren van de verkregen informatie in categorieën die van toepassing zijn op verschillende kwaliteitscriteria.
Beoordeling	Het koppelen van een oordeel aan de bevindingen uit de analyse.
BNO/Bedrijfsnoodorganisatie	Het geheel aan bouwkundige, installatietechnische en organisatorische voorzieningen dat de veiligheid voor de werknemers en de overige aanwezigen binnen een organisatie bepaalt.
Certificaat	Een bewijsdocument voor een bepaalde tijd waaruit blijkt dat een aanvrager aan de gestelde kwaliteitseisen voldoet.
Competentie	De integratie van vereiste kennis, vaardigheden en attitudes in een gedragscomponent.
Evaluatie	De verzameling van informatie over een proces of product en de beoordeling daarvan.
Kwaliteitscriteria	De richtlijnen die het NIBNO hanteert voor de kwaliteit van de opleidingen die een opleidingsinstituut verzorgt.
Leerdoel	De vooraf gestelde competentie, kennis, vaardigheid of houding die de lerende na het volgen van een leertraject behaald moet hebben.
NEN 8112:2014 Ontw.	De Nederlandse norm voor bedrijfsnoodorganisatie en bedrijfshulpverlening.
Norm	Een document met criteria waaraan een bepaald product of proces zou moeten voldoen.
Rapportage	Een schriftelijke vastlegging van de beoordeling en het besluit van certificering en de onderbouwing daarvan.

3. Inleiding

3.1. Algemeenheden van de certificering

Het Algemeen Reglement van Certificering is van toepassing op instructeursopleidingen die cursisten opleiden tot instructeur BHV of een andere instructeursfunctie binnen de bedrijfsnoodorganisatie. De kwaliteit van een opleidingsinstituut wordt volgens het Algemeen Reglement bepaald door de samenstelling van de opleidingsinhoud, de kwalificaties van docenten, de behaalde competenties van de cursisten en de totale borging van kwaliteit.

De richtlijnen beschreven in het Algemeen Reglement vormen de basis voor het behalen van een NIBNO certificaat voor een instructeursopleiding. De richtlijnen uit het Algemeen Reglement zijn gestoeld op NEN 8112:2014 Ontw. voor bedrijfsnoodorganisaties en bedrijfshulpverlening en de bijbehorende wetgevingen. De doelstelling van de certificering is het verkrijgen van transparantie in de inhoudelijke en didactische kwaliteit van de aangeboden instructeursopleidingen. Om inzicht te verkrijgen in deze kwaliteit voert het NIBNO een documentatieonderzoek uit.

3.2. Toepassingsgebied

De mogelijkheid tot het verkrijgen van een NIBNO certificaat voor een instructeursopleiding is bedoeld voor opleiders die instructeursopleidingen aanbieden op het gebied van bedrijfshulpverlening en bedrijfsnoodorganisatie volgens de meest recente inhoudelijke en didactische inzichten. De achtergrondgedachte is dat deze instructeursopleidingen graag een erkenning willen voor de wijze waarop de opleidingen ontworpen en verzorgd worden. Deze erkenning geeft cursisten de zekerheid dat zij kiezen voor een kwalitatief goede instructeursopleiding. Daarnaast willen kandidaat-instructeurs graag een erkenning voor hun gevolgde instructeursopleiding behalen. Door te kiezen voor een instructeursopleiding die NIBNO gecertificeerd is, zullen zij hun toekomstige baankans waarschijnlijk vergroten.

3.3. Aanvraagprocedure

De vraag om de certificeringsprocedure in gang te zetten wordt door een instructeursopleider gesteld. De daadwerkelijke audit start pas nadat de instructeursopleider de kwaliteitscriteria en het auditformulier ontvangen heeft en het certificeringscontract ondertekend heeft.

Iedere instructeursopleiding die in het toepassingsgebied van de bedrijfsnoodorganisatie ligt kan door het NIBNO geaudit worden en in aanmerking komen voor een NIBNO certificaat voor een instructeursopleiding. Het NIBNO zal de aanvrager voldoende informatie verschaffen over de certificeringsprocedure en de eisen die gesteld worden om als instructeursopleiding gecertificeerd te kunnen worden.

4. Certificeringsvereisten

4.1. Toepassingsgebied bedrijfsnoodorganisatie

Instructeursopleidingen die onder het toepassingsgebied van de bedrijfsnoodorganisatie vallen, kunnen zijn:

- Instructeur BHV
- Instructeur EHBO
- Instructeur omgaan met agressie
- Reanimatie-instructeur

Een instructeursopleiding die cursisten opleidt tot een andere instructeursfunctie kan ook in aanmerking komen voor de certificering, mits goed onderbouwd wordt waarom de opleiding onder het toepassingsgebied van de bedrijfsnoodorganisatie valt.

4.2. Volledige informatievoorziening

De opleider dient het NIBNO van alle vooraf gevraagde informatie over de instructeursopleiding te voorzien. Dit betekent dat de vragenlijst compleet ingevuld moet zijn en dat alle gevraagde documenten compleet ingezonden moeten zijn alvorens de audit van start kan gaan. Wanneer de opleider ervoor zorgt dat het NIBNO alle benodigde informatie in één keer ontvangt, kan de certificeringsprocedure zo spoedig mogelijk verlopen.

4.3. Aanvullende informatievoorziening

Het NIBNO kan een instructeursopleider om aanvullende informatie vragen wanneer dit nodig is om de instructeursopleiding te kunnen beoordelen op alle kwaliteitscriteria. De instructeursopleider dient medewerking te verlenen aan het leveren van aanvullende informatie om de certificeringsprocedure voort te kunnen zetten. Wanneer de instructeursopleider bepaalde informatie die betrekking heeft op de kwaliteitscriteria niet wil of kan leveren, is het NIBNO genoodzaakt om de certificeringsprocedure stop te zetten.

5. Kwaliteitscriteria

De kwaliteitscriteria waaraan een instructeursopleiding moet voldoen om gecertificeerd te kunnen worden, zijn opgedeeld in drie categorieën: opleidingsinhoud, competentieontwikkeling en kwaliteitsborging.

5.1. Opleidingsinhoud

De onderstaande kwaliteitscriteria worden gehanteerd voor het samenstellen van de opleidingsinhoud.

5.1.1. De leerdoelen van de instructeursopleiding zijn gebaseerd op het wettelijk kader van NEN 8112:2014 Ontw.

De leerdoelen van de instructeursopleiding zijn gebaseerd op het wettelijk kader voor de bedrijfsnoodorganisatie. Dit betekent dat de instructeursopleider regelmatig moet verifiëren of alle opleidingsinhoud nog wel overeenkomt met de meest recente wetgeving en wijzigingen in de wetgeving direct moet doorvoeren in de instructeursopleiding. In de instructeursopleiding moeten zowel de bouwkundige, installatietechnische als organisatorische voorzieningen voor veiligheid voldoende aan bod komen. Het verkrijgen van inzicht in de wetgeving en bijbehorende normen op het gebied van veiligheid moet een belangrijk leerdoel van de instructeursopleiding zijn. Naast het specifieke veiligheidsgebied waarvoor de instructeurs worden opgeleid, moet ook de plaats in de gehele bedrijfsnoodorganisatie duidelijk blijken uit de opleiding.

5.1.2. De instructeursopleiding stemt de inhoud van de opleidingen af op de leerdoelen.

De vakinhoud en de leeractiviteiten worden samengesteld op basis van de leerdoelen die cursisten na het volgen van de opleiding behaald moeten hebben. Door het aanbieden van de juiste vakinhoud en het verzorgen van de juiste leeractiviteiten worden de cursisten in staat gesteld om de vooraf opgestelde leerdoelen te behalen.

5.1.3. De instructeursopleiding is transparant in het verstrekken van cursusinformatie aan cursisten.

Voordat een cursist zich inschrijft voor een opleiding, moet het voor de cursist duidelijk zijn wat de precieze inhoud van de opleiding is, welke leerdoelen er tijdens de opleiding centraal staan en voor welke instructeursfunctie hij of zij wordt opgeleid. Nadat een cursist zich heeft ingeschreven, dient alle benodigde informatie voor het volgen van de opleiding binnen een bepaalde termijn aan de cursist te worden verstrekt.

5.1.4. De instructeursopleiding maakt gebruik van voldoende oefenmaterialen die kwalitatief goed en veilig in gebruik zijn.

De instructeursopleiding stelt de cursisten in staat om te oefenen met verschillende soorten oefenmaterialen om de leerdoelen te behalen. Het oefenmateriaal dat gebruikt wordt, draagt bij aan de competentieontwikkeling van de cursisten en is veilig in gebruik.

5.2. Competentieontwikkeling

De onderstaande kwaliteitscriteria worden gehanteerd voor de competentieontwikkeling van docenten die de instructeursopleiding verzorgen en de cursisten die de opleiding volgen.

5.2.1. De instructeursopleiding beschikt over gekwalificeerde docenten.

De instructeursopleider moet kunnen aantonen dat alle docenten die in dienst zijn van de instructeursopleiding over de juiste kwalificaties beschikken. Voor de opleiding tot instructeur BHV gelden criteria per module. De criteria voor de juiste kwalificaties zijn als volgt:

- Module brand en ontruiming: de docent moet tenminste een opleiding tot brandweerinstructeur gecertificeerd door het IFV afgerond hebben.
- Module eerste hulp: de docent moet tenminste een opleiding tot kaderinstructeur EHBO van het Oranje Kruis afgerond hebben.
- Module BHV-organisatie: de docent moet tenminste een erkende opleiding tot instructeur BHV afgerond hebben.
- Module didactische vaardigheden: de docent moet tenminste een tweedegraads onderwijsbevoegdheid hebben of de opleiding opleidingskunde of onderwijskunde afgerond hebben.

Daarnaast moeten de docenten ervoor zorgen dat hun kennis- en vaardigheidsniveau op peil is. Dit doen zij door regelmatig bijeenkomsten te organiseren om kennis te delen en vaardigheden te oefenen.

5.2.2. De instructeursopleider toetst de cursisten op het behalen van de leerdoelen.

Aan het einde van de instructeursopleiding zouden alle cursisten de specifieke leerdoelen behaald moeten hebben. Dit moet getoetst worden door duidelijke competentieprofielen te formuleren en gebruik te maken van een toets die alle competenties dekt. Daarnaast moet er een norm gehanteerd worden voor het al dan niet slagen voor de instructeursopleiding. Het afnemen van de toets moet tot een betrouwbaar resultaat leiden. Dit wil zeggen dat het resultaat niet afhankelijk mag zijn van de persoon die beoordeelt en de omstandigheden waarin getoetst wordt. De instructeursopleider mag zelf beslissen in welke vorm er getoetst wordt, mits alle eindcompetenties op betrouwbare wijze worden getoetst. Het kunnen verzorgen van een cursus is de belangrijkste eindcompetentie, dus dat zal een verplicht onderdeel van de toets moeten zijn.

5.3. Kwaliteitsborging

De onderstaande kwaliteitscriteria worden gehanteerd voor de kwaliteitsborging van de verzorgde opleidingen.

5.3.1. De instructeursopleiding evalueert de cursistentevredenheid en waarborgt deze.

De instructeursopleiding geeft iedere cursist de mogelijkheid om de gevolgde opleiding te evalueren. De resultaten van deze evaluaties worden systematisch bijgehouden.

5.3.2. De instructeursopleiding gebruikt de cursistenevaluaties voor kwaliteitsverbetering.

Wanneer ontevredenheid van een cursist over een bepaald aspect van de opleiding frequent voorkomt, gebruikt de instructeursopleider deze informatie om een oplossing te vinden voor het ervaren probleem. Deze oplossing wordt zorgvuldig ontworpen en geïmplementeerd, zodat de lading van het probleem door de oplossing wordt gedekt. De tevredenheid van cursisten over een bepaald aspect van de opleiding en de gegeven suggesties worden gebruikt voor verdere verbetering van de kwaliteit van de opleiding.

6. Analyse en beoordeling

5.1. Analyseprocedure

De informatie die over de instructeursopleiding verstrekt wordt in de vragenlijst en de ingezonden documenten, wordt grondig gelezen en volgens het analyseprotocol gecategoriseerd. Het analyseprotocol staat in bijlage 1. Ieder informatief element (vraagitem, antwoord en bijbehorende documenten) correspondeert met een kwaliteitscriterium voor een instructeursopleiding. In het geval dat nog niet alle kwaliteitscriteria door de verstrekte informatie gedekt zijn, zal om aanvullende informatie gevraagd worden. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk zijn. Deze aanvullende informatie wordt vervolgens op dezelfde wijze geanalyseerd als de aanvankelijk verstrekte informatie.

5.2. Beoordelingsprocedure

Alle informatieve elementen die voortgekomen zijn uit de analyse, corresponderen met een kwaliteitscriterium voor opleidingsinstituten. Ieder informatief element kan daardoor getoetst worden aan het kwaliteitscriterium dat van toepassing is. Het element krijgt één van de volgende beoordelingen : 'voldoet volledig', 'voldoet deels' of 'voldoet niet' aan het gestelde kwaliteitscriterium. Om gecertificeerd te kunnen worden dienen alle informatieve elementen volledig te voldoen aan de kwaliteitscriteria die van toepassing zijn. Het beoordelingsformulier staat in bijlage 2.

5.3. Rapportage

De beoordeling van een instructeursopleiding en het daaruit voortvloeiende besluit ten aanzien van certificering wordt schriftelijk vastgelegd in een validatierapport. In dit rapport wordt de beoordeling en een onderbouwing daarvan op alle kwaliteitscriteria beschreven. Daarnaast wordt het uiteindelijke besluit ten aanzien van de certificering beschreven en onderbouwd. Wanneer besloten is dat een instructeursopleiding (nog) niet door het NIBNO gecertificeerd kan worden, wordt het rapport afgesloten met een advies waarin beschreven staat wat de betreffende instructeursopleider kan ondernemen om de instructeursopleiding alsnog in aanmerking te laten komen voor een certificering. Op basis van dit advies kan het opleidingsinstituut een offerte aanvragen voor een her-audit. Het ingevulde beoordelingformulier wordt in de bijlage toegevoegd.

Bijlage 1: Analyseprotocol

Het uitgangspunt tijdens het documentatieonderzoek zijn de antwoorden op de vragen uit de vragenlijst. De volgende stappen worden gevolgd tijdens de analyse van de vragenlijst:

- **Stap 1:** Een vraagitem en een antwoord uit de vragenlijst worden bestudeerd.
- **Stap 2:** De documenten die bij deze vraag horen worden opgezocht in onderstaande tabel en grondig bestudeerd.
- **Stap 3:** Het bijbehorende criterium wordt naast het antwoord en de documenten gelegd.
- **Stap 4:** De besluitvormingsvraag wordt gesteld.
- **Stap 5:** De besluitvormingsvraag wordt met 'ja', 'deels' of 'nee' beantwoord.

Wanneer deze stappen voor ieder vraagitem doorlopen zijn, ontstaat er een lijst met voor ieder vraagitem een beoordeling. Om tot een besluitvorming ten aanzien van certificering te komen, worden de volgende stappen doorlopen:

- **Stap 1:** Alle kwaliteitscriteria worden onder elkaar gezet.
- **Stap 2:** Achter ieder kwaliteitscriterium wordt het aantal besluitvormingsvragen waarop 'ja', en 'nee' geantwoord is genoteerd.
- **Stap 3:** Op basis van de beoordelingen op de vraagitems per kwaliteitscriterium wordt ieder kwaliteitscriterium in zijn algemeenheid beoordeeld met 'voldoet volledig', 'voldoet deels' of 'voldoet niet'. Een kwaliteitscriterium voldoet volledig wanneer op alle gestelde besluitvormingsvragen 'ja' geantwoord is en voldoet deels wanneer op het merendeel van de gestelde besluitvormingsvragen 'ja' geantwoord is.

Opleidingsinhoud

Item vragenlijst	Documenten	Criterium	Besluitvormingsvraag	Beoordeling
6, 8	-Lesplan -Toetsingsnorm	5.1.1: Leerdoelen	- Worden de leerdoelen opgesteld volgens de taken die genoemd worden in het wettelijk kader van NEN 8112:2014 Ontw.?	Ja / Deels / Nee
7, 8	-Lesplan -Toetsingsnorm	5.1.1: Leerdoelen	- Vormt de wetgeving op het gebied van veiligheid een belangrijk onderdeel van de opleiding?	Ja / Deels / Nee
7	- Lesplan -Lesmateriaal	5.1.2: Vakinhoud	- Wordt de vakinhoud geselecteerd op basis van de leerdoelen?	Ja / Deels / Nee
9	- Website - Brochures	5.1.3: Cursus-informatie	- Verstrekt de opleider vooraf voldoende informatie over de opleiding?	Ja / Deels / Nee
10	Geen	5.1.4.Oefen-materialen	- Kan de opleider onderbouwen waarom het materiaal veilig in gebruik is en waarom het bijdraagt aan de competentieontwikkeling	Ja / Deels / Nee

			van de cursist?	
--	--	--	-----------------	--

Competentieontwikkeling

Item vragenlijst	Documenten	Criterium	Besluitvormingsvraag	Beoordeling
11	-Overzicht opleidingen instructeurs -Functie-omschrijving instructeur	5.2.1: Kwalificaties docenten	- Zijn alle docenten voldoende gekwalificeerd voor de modules die ze binnen de instructeursopleiding verzorgen?	Ja / Deels / Nee
12	-Toetsingsnorm	5.2.3: Competenties cursisten	- Worden de cursisten adequaat getoetst op het behalen van de leerdoelen?	Ja / Deels / Nee
12	- Toetsingsnorm	5.2.3: Competenties cursisten	- Worden de afgenomen toetsen op betrouwbare wijze beoordeeld door de beoordelaars?	Ja / Deels / Nee

Kwaliteitsborging

Item vragenlijst	Documenten	Criterium	Besluitvormingsvraag	Beoordeling
13	-Evaluatieformulier	5.3.1: Evaluatie tevredenheid	- Wordt de tevredenheid van cursisten geëvalueerd en gewaarborgd?	Ja / Deels / Nee
13	Geen	5.3.2: Ontwikkeling opleiding	- Wordt de feedback van cursisten gebruikt om de opleiding te verbeteren?	Ja / Deels / Nee

Bijlage 2: Beoordelingsformulier

Opleidingsinhoud

Kwaliteitscriterium	Beoordeling
5.1.1. De leerdoelen van de cursussen zijn gebaseerd op het wettelijk kader van NEN 8112:2014 Ontw.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet
5.1.2. De instructeursopleiding stemt de inhoud van de opleidingen af op de leerdoelen.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet
5.1.3. De instructeursopleider is transparant in het verstrekken van cursusinformatie aan cursisten.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet
5.1.4. De instructeursopleiding maakt gebruik van voldoende oefenmaterialen die kwalitatief goed en veilig in gebruik zijn.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet

Competentieontwikkeling

Kwaliteitscriterium	Beoordeling
5.2.1. De instructeursopleiding beschikt over gekwalificeerde docenten.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet
5.2.2. De instructeursopleiding toetst de cursisten op het behalen van de leerdoelen aan de hand van een passende toetsingsnorm.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet

Kwaliteitsborging

Kwaliteitscriterium	Beoordeling
5.3.1. De instructeursopleiding evalueert de tevredenheid van cursisten over de verzorgde cursussen en waarborgt deze.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet
5.3.2. De instructeursopleiding gebruikt de evaluaties van cursisten voor het verbeteren van de inhoudelijke, didactische en organisatorische kwaliteit van de instructeursopleiding.	Voldoet / Voldoet volledig/ Voldoet niet